

Θέατρο του παραλόγου

Ψυχογράφημα ηρώων
«Παρέλαση»

«Παρέλαση»

Η Παρέλαση είναι ένα έργο επηρεασμένο από το θέατρο του παραλόγου, είδος θεάτρου που εμφανίζεται μετά το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο κατά την περίοδο του ψυχρού πολέμου. Οι ήρωες είναι δύο παιδιά, η Ζωή 23 χρονών και ο Άρης 17. Ζούν απομονωμένοι σε ένα σπίτι, μόνο με τον «πατέρα» τους. Παρατηρούμε ότι συμπεριφέρονται σαν παιδιά πολύ μικρότερης ηλικίας και έχουν αδυναμία έκφρασης, κριτικής προσέγγισης και κατανόησης της αλήθειας. Κατά τη διάρκεια του έργου, μας γεννιούνται ερωτήματα για το παρελθόν τους, ερωτήματα τα οποία ούτε αυτοί οι ίδιοι μπορούν να απαντήσουν...

1^ο στοιχείο → Ηλικία

- «Ξαπλώνει στο πάτωμα κι αρχίζει να τακτοποιεί τα χάρτινα πλοία του. Παίζει ναυμαχία. Παίρνει στα χέρια του δύο αεροπλάνα και τα περνάει πάνω απο το στόλο πολυβολώντας»

Τονίζεται η ανωριμότητα του ως επακόλουθο της μη φυσιολογικής εξέλιξης μέσα σ' έναν τρομακτικό κόσμο όπου παραμονεύει το άγνωστο, καθώς δεν είναι δυνατόν ένα αγόρι 17 ετών να συμπεριφέρεται σαν 5χρονο.

- ZΩΗ: Δεν μου αρέσει κανένας άντρας!
Έχει φτάσει σε μία ηλικία που δεν είναι φυσιολογικό να μην υπάρχει έλξη προς το αντίθετο φύλο.

- ΑΡΗΣ: (Χοροπηδά) Έχω μια αδερφούλα, κοντουλή και στρουμπουλούλα!

ZΩΗ: Δεν σου ξαναμιλάω!

Τσακώνονται σαν παιδιά νεαρής ηλικίας. Κατακερμάτισμός της ταυτότητας του σύγχρονου ανθρώπου.

2^ο στοιχείο → Αναμνήσεις

- Στις συζητήσεις της Ζωής και του Άρη παρατηρούμε ότι δεν έχουν κοινές αναμνήσεις. Η Ζωή θυμάται κάποια γεγονότα τα οποία είναι τελείως άγνωστα για τον Άρη. Από αυτό το γεγονός συμπεραίνουμε ότι πιθανόν τα δύο παιδιά να μην έχουν συγγενική σχέση.

3^ο στοιχείο → Σχέσεις

- ΑΡΗΣ: Έχεις μυστικά;
ΖΩΗ: Και βέβαια έχω! Αλλά δεν θα σου τα φανερώσω γιατί είσαι άντρας.
- ΖΩΗ: Δεν μου αρέσει κανένας άντρας!
ΑΡΗΣ: Ξέρεις δεν είσαι καθόλου άσχημη. Έχεις ωραίο λαιμό, μόνο που δεν τον αφήνεις ποτέ να φανεί. Αν σήκωνες ψηλά τα μαλλιά σου θα ήταν καλύτερα. Θες να σε χτενίσω εγώ;
ΖΩΗ: Μην τολμήσεις να μου πειράξεις τα μαλλιά!
ΑΡΗΣ: Έχεις ωραία μάτια και ωραίο μέτωπο.

Σχέση αγάπης- μίσους. Οι δύο ήρωες αλληλοσπαράζονται. Η Ζωή ονειρεύεται την ιδανική συνύπαρξη με μια φανταστική αδερφή. Έναν γυναικείο- κοριτσίστικο κόσμο όπου κυριαρχούν τα μαλακά παπλώματα και τα μυστικά.

- Οι δύο ήρωες μας παρουσιάζονται ως αδέρφια αλλά αυτό είναι ένα αμφιλεγόμενο στοιχείο, καθώς δεν μας εγγυάται κανείς ότι αυτό ισχύει. Δεν έχουν κοινές αναμνήσεις και ακόμα και ο Άρης προβληματίζεται πάνω σε αυτό. Άρα μία υπόθεση είναι ότι μπορεί ο Άρης και η Ζωή να τρέφουν κρυφά συναισθήματα ο ένας για τον άλλο. Προσπαθούν όμως να τα καταπνίξουν, πράγμα που τους καταπιέζει και τους εγκλωβίζει περισσότερο στον εαυτό τους.

*«Ποιός θα ανέβει στα βουνά
Να μας φέρει τη Ροδούλα
Ποιός θα μπει μες στη σπηλιά
Στο πηγάδι θα κατέβει
Θα ρωτήσει τη γριά
Π' αγριόχορτα μαζεύει.»*

4^ο στοιχείο → Τραγούδι Ζωής

- Είναι μια κενόλογη, επαναλαμβανόμενη και βερμπαλιστική διατύπωση εννοιών που στερείται από περιεχόμενο και εκφράζει εντελώς απλοϊκά πράγματα.
- Από την άλλη όμως, ίσως είναι μία παλιά της ανάμνηση για την οποία όμως δεν έχουμε περισσότερες πληροφορίες.

5^ο στοιχείο → *Επικοινωνία*

- Οι άνθρωποι μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο κλείστηκαν στον εαυτό τους. Ο φόβος και η άμβλυση της ιδεολογικής και αξιακής κρίσης δεν τους άφηναν να αναπτυχθούν και να συνεχίσουν τη ζωή τους φυσιολογικά. Χαρακτηρίζονταν από υπαρξιακό εγκλωβισμό και αδυναμία στην επικοινωνία (Ψυχρός πόλεμος).

- ΖΩΗ: Ούτε εσύ δεν μου έχεις μιλήσει ποτέ γιαυτό.
- ΑΡΗΣ: Δεν μιλάμε πολύ οι δύο μας, ε; Κι όμως δεν έχουμε παρά ο ένας τον άλλο. Είμαστε μόνο οι δύο μας.

- Στο συγκεκριμένο έργο οι δύο ήρωες παρ'όλο που συζούν στο ίδιο σπίτι και είναι όλη την μέρα μαζί, ποτέ δεν εκμεταλεύονταν την ευκαιρία να συζητήσουν για θέματα που τους απασχολούσαν. Συνεπώς, δεν γνωρίζονταν μεταξύ τους επειδή οι ίδιοι το επιδίωκαν, όπως και οι άνθρωποι στο Β' παγκόσμιο πόλεμο αδυνατούσαν να επικοινωνήσουν με τους συνανθρώπους τους.

6^ο στοιχείο → Ουτοπία

- ΖΩΗ: Σκέφτομαι πόσο ευτυχισμένη θα ήμουν αν αντί για σένα (Άρη) είχα μια αδερφή. Είμαι τόσο άτυχη που δεν έχω μια αδερφή...ξέρεις πώς θα ήταν το κρεβάτι της αδερφής μου;
- Η Ζωη καταφεύγει σε έναν ουτοπικό κόσμο. Φαντάζεται τη ζωή της με μια αδερφή και όχι με τον Άρη. Θέλει να μοιράζεται με κάποια κοπέλα τις σκέψεις και τα συναισθήματά της, τα οποία δεν μπορεί να εκφράσει μπροστά στον Άρη.

7^ο στοιχείο → Πατέρας

- ΑΡΗΣ: Εκείνος (πατέρας) λείπει όλη μέρα και όταν γυρίζει πάει κατ'ευθείαν και κοιμάται. Όρες ώρες μου φαίνεται πως του είμαστε ξένοι, βάρος.
- Είναι ένα μυστηριώδες πρόσωπο που δεν γνωρίζουμε αν όντως είναι ο πατέρας των ηρώων. Παρουσιάζεται αδύναμος, απεριποίητος και κουρασμένος από τη ζωή. Λείπει συνεχώς από το σπίτι, είναι σαν «πατέρας φάντασμα». Από τη μια έχει καλές σχέσεις με τη Ζωή, ενώ αντίθετα ο Άρης εκφράζει παράπονα. Ο Άρης έχει απαιτήσεις από τον πατέρα του, θέλει να του δίνει σημασία, να του μιλάει, να συζητάνε. Τον σκοτώνει η καθημερινή τους κουβέντα να είναι δυο τρεις φράσεις.

- ΖΩΗ: Είναι ο πατέρας;
ΑΡΗΣ: Τί γυρεύει στην πλατεία;
ΖΩΗ: Δεν μας το είχε πει ότι θα ερχόταν στην παρέλαση.
ΑΡΗΣ: Να τώρα του ξεσκεπάζουν το πρόσωπο!
ΖΩΗ: Δεν είναι αυτός...
ΑΡΗΣ: Είναι ξένος! Μας μπέρδεψαν τα ρούχα του.
ΖΩΗ: Τον γνωρίζεις;
ΑΡΗΣ: Όχι. Πρώτη φορά τον βλέπω!

- Στο τέλος του έργου, τα παιδιά αρνούνται να αποδεχθούν ότι σκότωσαν τον πατέρα τους και καταφεύγουν σε ουτοπικά συμπεράσματα. Έχουν αδυναμία κριτικής προσέγγισης και κατανόησης της αλήθειας.

8^ο στοιχείο → Απόγνωση

- ΖΩΗ: Το όνειρό μου δεν θα το κάνω{...}
- ΑΡΗΣ: Τότε πρέπει να σου πώ πως ούτε και εγώ θα κάνω αυτά που σου έλεγα{...}
- Και οι δύο ήρωες έχουν κάποια όνειρα. Ο Άρης θέλει να κατέβει στο λιμάνι και να παρακολουθήσει μια αληθινή ναυμαχία. Ενώ η Ζωή να κάνει τον κύκλο της πλατείας όταν θα ήταν τελείως άδεια. Τελικά όμως και οι δύο συνειδητοποιούν πως δεν μπορούν να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους. Και οδηγούνται στην απόγνωση. Δεν έχουν φίλους, παρα μόνο ο ένας τον άλλο. Αυτό τους οδηγεί στην άμβλυνση των επικοινωνιακών τους ικανοτήτων και την αδυναμία επικοινωνίας μεταξύ τους.

9^ο στοιχείο → Θάνατος

- ΑΡΗΣ: {...} Άδειος ο τοίχος και ξασπρισμένος εκεί.. {...} στο επόμενο δωμάτιο η κουρτίνα θα έλειπε και εκείνη, θα ταν το παράθυρο σκέτο και πίσω από το παράθυρο.. Έβαλα τις φωνές και ξύπνησα!
- Το όνειρο που αναφέρει ότι βλέπει ο Άρης είναι το υποσυνείδητο του, οι μύχιες σκέψεις του. Προοικονομείται το μέλλον του, το οποίο δεν είναι ευχάριστο αλλά ανήλιαγο.
- Μετά το Β' Παγκόσμιο πόλεμο οι άνθρωποι έβλεπαν με μισαλλοδοξία την ζωή και γι' αυτό υπάρχει στο έργο τόσο έντονα το στοιχείο του θανάτου.

Σας ευχαριστούμε πολύ για την προσοχή σας!

Μαρκέλλα Παπαδημητρίου

Μυρτώ Δημοπούλου

